

Zmiany w polskim łowiectwie

Czy potrzeba zmian?

Zmiany w polskim prawodawstwie łowieckim są konieczne i wynika to z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P19/13

Zmiany nie mogą być rewolucyjne, bo po co reformować coś co funkcjonuje dobrze a z perspektywy innych krajów UE nawet bardzo dobrze.

Kto chce rewolucyjnych zmian? Zmian chce wąska grupa przeciwników obecnego modelu.

„Im gorzej – tym lepiej – dla „reformatorów”” – cyt. z forum portalu lowiecki.pl

Wyrok TK jest do wykonania a nie do dyskusowania.

Sprawy wniesione do TK.

Czy potrzeba zmian?

Przed Trybunałem ze skargi Prokuratora Generalnego są następujące sprawy, w których nie wyznaczono jeszcze terminu rozprawy:

- Zaskarżenie przepisów interpolarnych ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo łowieckie - wniosek w sprawie zgodności art. 2 oraz art. 5 ust. 2 jak również art. 3 tej ustawy w zakresie, w jakim dotyczy spraw utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim na skutek łowieckiego postępowania dyscyplinarnego, z art. 42 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP. – **sygn. K10/14**
- Zaskarżenie zgodności § 2 pkt 14a - 14d, § 3, § 4, § 5 ust. 1a, § 6, § 7 ust. 1, § 12, § 18, § 21, § 21a, § 22 ust. 1, § 25, § 26, § 27 ust. 1 oraz § 35 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Generalnie chodzi tu o przekroczenie ram delegacji ustawowej i uregulowanie rozporządzeniem materii ustawowej. W ustawie np. brak informacji o polowaniu zbiorowym (ustawodawca odnosi się tylko do polowania indywidualnego), które jest uregulowane w rozporządzeniu. – **sygn. U/14.**

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Tworzenie obwodów łowieckich – *„W odniesieniu do przygotowywania i stanowienia uchwał sejmików województw w przedmiocie podziału województwa na obwody łowieckie oraz zmian granic tych obwodów ustawodawca nie przewidział żadnych prawnych form udziału właścicieli nieruchomości w procesie uchwałodawczym, w szczególności nie przyznał im kompetencji opiniodawczych czy uzgodnieniowych.” (...) „Mogłyby one być instrumentem umożliwiającym właścicielom nieruchomości wyrażenie swojej woli w przedmiocie objęcia ich nieruchomości granicami obwodów łowieckich. Trybunał wskazuje zatem, że w świetle aktualnego stanu prawnego nie istnieją efektywne środki prawne pozwalające właścicielowi nieruchomości wyrazić choćby swoje stanowisko w sprawie objęcia jego nieruchomości granicami obwodu łowieckiego”.*

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Wydzierżawienie obwodu - *„Ustawodawca nie przewidział w tym zakresie kompetencji opiniodawczych właścicieli gruntów wchodzących w skład obwodu łowieckiego. Właściciele nie partycypują również w podziale świadczenia pieniężnego, jakie spełniane jest przez dzierżawcę obwodu łowieckiego w związku z zawartą umową administracyjnoprawną. Świadczenie to (czynsz dzierżawny) przypada jedynie wydzierżawiającemu oraz nadleśnictwom i gminom na zasadach określonych w art. 31 ust. 2 prawa łowieckiego.”*

Plany łowieckie – *„Właścicielom gruntów objętych granicami obwodów łowieckich nie przysługują żadne kompetencje, w szczególności opiniodawcze, w powyższym zakresie.”*

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Zakazy skierowane do właścicieli nieruchomości - Nakaz racjonalnego stosowania środków chemicznych w rolnictwie oraz stosowania technik agrotechnicznych niezagrażających bytowi zwierzyny jest skierowany wprost do właścicieli nieruchomości prowadzących gospodarkę rolną.

Dokarmianie zwierzyny - Na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich został nałożony również obowiązek dokarmiania zwierzyny, w szczególności wtedy, gdy w istotny sposób może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarce leśnej (art. 13 prawa łowieckiego). Realizacja powyższego obowiązku może wiązać się z naruszeniem prawa własności nieruchomości, gdyż ustawodawca nie uzależnił dopuszczalności dokonywania czynności związanych z dokarmianiem zwierzyny od uzyskania uprzedniej zgody właściciela. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich są uprawnieni do naruszania prawa do korzystania z nieruchomości w celu realizacji obowiązku wyznaczonego przez normę wyrażoną w art. 13 prawa łowieckiego.

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Polowanie na czyimś gruncie - Wykonywanie polowania indywidualnego na gruncie wchodzącym w skład obwodu łowieckiego nie wymaga poinformowania ani uzyskania zezwolenia właściciela (dzierżawcy, zarządcy) nieruchomości.

Właścicielom nieruchomości wchodzących w skład obwodu łowieckiego nie przysługują zarazem żadne środki prawne umożliwiające wyrażenie sprzeciwu wobec wykonywania polowania na gruntach będących przedmiotem ich własności.

Poza tym właścicielowi nie przysługują żadne instrumenty prawne umożliwiające wyłączenie jedynie niektórych ograniczeń wprowadzonych w związku z objęciem jego nieruchomości granicami obwodu łowieckiego, w szczególności nie może on stanowczo sprzeciwić się wykonywaniu na swoim gruncie polowania przez uprawnione do tego osoby trzecie.

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Szkody łowieckie - Trybunał zwrócił uwagę na przyznanie dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich władczej kompetencji do ustalania wysokości odszkodowania za szkody łowieckie, co może odbywać się bez uwzględnienia interesów poszkodowanych właścicieli (dzierżawców, posiadaczy) gruntów. Przyjęcie zasady odpowiedzialności Skarbu Państwa lepiej chroni interesy poszkodowanych właścicieli niż nałożenie obowiązku indemnizacyjnego na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich (zasadniczo koła łowieckie).

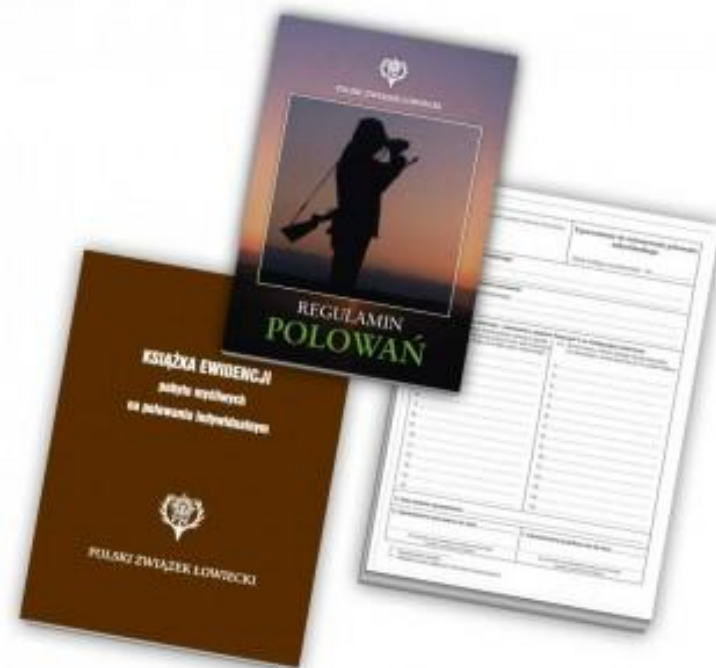

Wytyczne TK – konieczność zmian w ustawie

Regulamin polowań - Wątpliwości może jednak budzić przesłanka wyłączności ustawy w odniesieniu do tych ograniczeń prawa własności wynikających z objęcia nieruchomości granicami obwodu łowieckiego, które znajdują swoją podstawę w normach wyrażonych w przepisach rozporządzeń wykonawczych (zob. szerzej wyrok z 25 lipca 2006 r., sygn. P 24/05, OTK ZU nr 7/A/2006, poz. 87), głównie rozporządzenia z 23 marca 2005 r. Wątpliwości te dotyczą w szczególności warunków wykonywania polowań zbiorowych na obszarach prywatnych nieruchomości, na co wskazał w swym stanowisku Prokurator Generalny.

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Wprowadzono do ustawy definicję polowania zbiorowego i indywidualnego,
- Doprecyzowano definicję kłusownictwa.
- Wyeliminowano niekonstytucyjność delegacji ustawowych do wydania rozporządzeń: listy gatunków zwierząt łownych, sporządzania planów łowieckich, Państwowej Straży Łowieckiej i strażników łowieckich, sposobu wyceny i ewidencji trofeów łowieckich, regulaminu polowań, okresów polowań,
- Zmieniono regulacje dotyczące planowania łowieckiego: wprowadzono 7 dniowy termin do ustawy na zatwierdzenie rpł, obowiązek uzgadniania z PZŁ planów nie tylko obwodów dzierżawionych (jak dotychczas) ale też wyłączonych z wydzierżawiania, obowiązek opiniowania przez wójtów rpł dla obwodów zarządzanych tak jak ma to miejsce w odniesieniu do obwodów wydzierżawionych, podawanie przez wójtów rpł do publicznej wiadomości, odwołanie w przypadku odmowy zatwierdzenia planu rocznego i planu wieloletniego możliwość odwołania się do Ministra Środowiska jako organu nadzorującego PZŁ i PGL LP, zatwierdzanie 147 wieloletnich łowieckich planów hodowlanych co 10 lat przez Ministra Środowiska.

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Przy dokarmianiu zwierzyny wprowadzono obowiązek uzgodnienia miejsca wyłożenia karmy z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu.
- Zdefiniowano precyzyjnie pojęcie „zwierzyny bezprawnie pozyskanej”.
- Rozszerzono katalog zasad branych pod uwagę przy tworzeniu obwodów łowieckich o kryterium możliwości prowadzenia gospodarki łowieckiej.
- Rozszerzono katalog obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich z mocy ustawy o tereny zgłoszone w uwagach i wnioskach w procesie tworzenia podziału województwa na obwody łowieckie.
- Wprowadzono przesłankę odnoszącą się do terenów które dotychczas nie wchodziły w skład obwodu łowieckiego w granicach ich ogrodzeń poprzez wskazanie, że chodzi tu o ogrodzenia stałe.
- Analogicznie do procedury tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego wprowadzono procedurę tworzenia podziału województwa na obwody łowieckie.

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Wprowadzono obowiązek udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego nie tylko wobec jak jest dotychczas w ustawie w odniesieniu do dzierżawców ale też w odniesieniu do zarządców. Pieniądze te będą przekazywane nie tylko za lasy Skarbu Państwa ale też za lasy „prywatne”.
- Zmieniono zgodnie z wytyczną TK adresata środków finansowych z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich i ekwiwalentu za obwody wyłączone z gminy na właścicieli nieruchomości w formie ulgi podatkowej od podatków rolnego, albo leśnego, albo od nieruchomości.
- Zniesiono obowiązek uzyskiwania zezwolenia Ministra Środowiska na polowanie z ptakiem łowczym.
- Przeniesiono zakres spraw regulowanych dotychczas aktem wykonawczym do ustawy w szczególności w zakresie zawartych w tym akcie zakazów i zasad wykonywania polowania.
- Wprowadzono ustawową definicję broni myśliwskiej, uznając również za taką - broń palną krótką z przeznaczeniem do dostrzeliwania postrzałków i redukcji drapieżników schwytych w pułapki żywołowne.
- Umocowano prawnie, kierując się bezpieczeństwem na polowaniu jako podstawową przesłanką obowiązek przystrzeliwania broni i treningu strzeleckiego.

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Wprowadzono obowiązek informowania na piśmie lub drogą elektroniczną na 21 dni przed polowaniem wójta i nadleśniczego o terminie organizowanego przez siebie polowania zbiorowego, informacja ma być podawana przez wójta do publicznej wiadomości, właściciel nieruchomości na 7 dni przed polowaniem będzie mógł zgłosić sprzeciw do organizacji polowania na jego nieruchomości. Dzierżawca lub zarządca będzie mógł uwzględnić sprzeciw, jeżeli organizacja polowania wpływałaby na bezpieczeństwo osób trzecich.
- Wprowadzono do ustawy szczegółowe informacje jakie powinien zawierać rejestr ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym eliminując sprzeczność z rozporządzeniem i otwierając furtkę do wprowadzenia elektronicznej wersji „książki”.
- Realizując wytyczną TK wprowadzono obowiązek informowania o miejscu wyłożenia rejestru. W przypadku wersji elektronicznej będzie tu chodziło o miejsce jego prowadzenia (np. adres internetowy). Wójt będzie podawał tą informację do publicznej wiadomości.

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Wprowadzono możliwość odstraszenia zwierząt bez zezwolenia marszałka województwa przez dzierżawców, zarządców i właścicieli lub posiadaczy gruntów w celu ochrony upraw i plodów rolnych przed szkodami.
- Rozszerzono katalog wyłączeń odpowiedzialności odszkodowawczej o tereny zgłoszone przez zainteresowanych do wyłączenia z obwodu łowieckiego w procesie tworzenia podziału województwa na obwody, jeżeli zgłoszony teren zostanie uwzględniony w uchwale sejmiku województwa.
- Spenalizowano dodatkowo następujące czyny zabronione:
  - a) strzelanie do zwierzyny w odległości mniejszej niż 200 m od pracujących maszyn rolniczych,
  - b) nie dokonywanie wbrew przepisom art. 42b ust. 1 wymaganych wpisów w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym,
  - c) naruszenie zakazu wywozu poza granice Polski trofeów rekordowych,
  - d) strzelanie do celów nierozpoznanych,
  - e) powodowanie przekroczenia zatwierdzonego w rocznym planie łowieckim maksymalnego pozyskania zwierzyny,
  - f) polowanie bez upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego
  - g) zakładanie narzędzi i urządzeń przeznaczonych do łowienia, łapania lub zabijania zwierzyny

Propozycje zmian - poselski projekt ustawy

- Zmiany w innych ustawach:

W ustawie o podatku rolnym:

„Podatek rolny od gruntów wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 ha”

W ustawie o podatku leśnym:

„Podatek leśny od lasów wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 ha”

W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych:

„Podatek od nieruchomości gruntowych wchodzących w skład obwodu łowieckiego obniża się o wartość ustalonego dla danej gminy czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 ha”

Ocena projektu przez Konstytucjonalistę prof. Marka Chmaja:

VII. KONKLUZJE

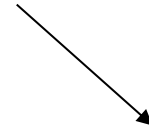
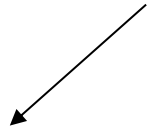
---

1. Projekt Ustawy, w brzmieniu zaproponowanym przez Grupę Posłów, reprezentowaną przez Posła Stanisława Wziątka, w pełni realizuje wytyczne wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. sygn. akt P 19/13 co do zapewnienia właścicielom nieruchomości skutecznych środków ochrony prawa własności.
2. Projekt ustawy w sposób kompleksowy i zupełny reguluje zagadnienia dotyczące łowiectwa, wykonywania zadań publicznych w zakresie gospodarki łowieckiej, które stanowią element ochrony środowiska naturalnego.

Postulaty „reformatorów” łowiectwa

**Powrót do prawa
jakim było
rozporządzenie
Prezydenta RP z
dnia 3.12.1927 r.**

**Utworzenie zamiast
PZŁ, Państwowej
Administracji
Łowieckiej na
poziomie starostwa,
województwa i
ogólnokrajowym**

**Powstanie kilku
organizacji
skupiających
myśliwych**

Powrót do rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 3.12.1927 r.

- Polowanie związane jest z własnością gruntu i prawo do tego polowania należy do właściciela gruntu,
- Obwód łowiecki własny – min. 100 ha po rejestracji przez starostę,
- Obszary LP stanowią obwody łowieckie własne państwa,
- Obwód łowiecki wspólny – min. 100 ha, łącznie z innymi właścicielami obszarów polowania,
- Właściciele gruntów objętych wspólnym obwodem łowieckim stanowią spółkę łowiecką posiadającą osobowość prawną. Spółka działała na podstawie statutu nadawanego jej przez starostę,
- Zarząd spółki łowieckiej pełnił swe obowiązki przez 6 lat a potem wybierano nowy zarząd,
- Polowanie tylko z kartą łowiecką (ważność 14 dni, 1 rok, 3 lata) wydawaną za odpłatnością (zwolnieni pracownicy LP) osobie uprawnionej (z tytułu posiadania obwodu własnego, dzierżawy obwodu wspólnego lub zezwolenia właściciela lub dzierżawcy) przez starostę,
- Określone gatunki mógł każdy na swoim gruncie zabijać i chwycić do 100 m odległości od zabudowań

Utworzenie zamiast PZŁ Państwowej Administracji Łowieckiej

Roczne koszty polowania myśliwego we Włoszech:

- Podatek rządowy za licencję myśliwego: 171,16 Eur
- Podatek regionalny za licencję myśliwego: 80 Eur (wysokość opłaty zależy od regionu)
- Ubezpieczenie 136 Eur (obowiązkowe, wysokość zależy od Związku Łowieckiego)
- Podatek na terenach łowieckich: 207 Eur (wysokość opłaty różna jest dla każdego terenu łowieckiego i zależy od rodzaju zwierzyny, na którą się poluje)
- Nie muszą uiszczać żadnych opłat wobec właścicieli ziemskich

ASSOCIAZIONE
DEI MIGRATORISTI ITALIANI
PER LA CONSERVAZIONE
DELL'AMBIENTE NATURALE

21/10/2014

Mr.
PIOTR KOWALSKI
Polish Hunting Association
Ul. Nowy Świat 35
PL - 00-029 WARSZAWA
p.kowalski@pzdow.pl

Object: Hunting costs in Italy

Dear Mr. Kowalski,
with reference to your e-mail dated 16/10/2014 we can summarize the prices and costs of hunting in Italy, as follows:

- Government tax for the hunting license: € 173,16 (*to be paid annually*);
- Regional tax for the hunting license: from € 50,00 to € 80,00 (*to be paid annually*) depending by every Region;
- Insurance: from € 70,00 to € 136,00 (depending by the Hunting Association - *obligatory by law and to be paid annually*);
- Hunting areas' taxes: from € 45,00 to € 207,00 (depending by every hunting ground and by the kind of hunting chosen (small game, big game, etc.) - *to be paid annually*). We don't have to pay any authorization of a landowner.

These are the main costs that an Italian hunter has to bear.
Hoping to have satisfied your request for the interesting research, we send our best regards.

The President of I.C.
(dr. Massimo Marracci)

Utworzenie zamiast PZŁ Państwowej Administracji Łowieckiej

- Rozrost administracji tak jak przy każdej reformie administracyjnej - przykłady
  - a) utworzenie GDOŚ I RDOŚ zamiast DOP W MŚ i pracowników Wojewodów – zatrudnienie w GDOŚ wg stanu na dzień 31.12.2009 r. wynosiło 126,2 etatów, na dzień 30.06.2012 r. -160,2 etatów. Zatrudnienie w RODOŚ odpowiednio w 2009 r. – 924,3 etatów, a w 2012 r. – 1013,8 etatów. (źródło wystąpienie pokontrolne NIK, sygn. KSI-4101-02-01/2012)
  - b) Liczba urzędników administracji centralnej w latach 2008-12 wzrosła o 19 285 osób (o 10,64%), wydatki na administrację w tym okresie wzrosły o 10,6 mld zł. (źródło: cafr.pl, raport „Zatrudnienie w administracji rządowej – dynamika i koszty”.)
- Koszty gospodarki łowieckiej: Opracowanie SGGW: *„Wymiernym efektem społecznego zaangażowania członków PZŁ pozostaje nieodpłatne przepracowanie ponad 3 296 711 godzin rocznie w dzierzawionych obwodach łowieckich. Według stawek godzinowych przyjętych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (14,05 zł/godz.) wartość nakładów pracy wynosi 46 318 790 zł. Na podstawie sprawozdań ŁOW koszty gospodarki łowieckiej w 2013r określono na kwotę 238 650 130 zł. zaś całkowite koszty łowiectwa w Polsce to 284 968 920 zł.”*

Powstanie kilku organizacji łowieckich

Art. 31 ust. 3 ustawy zasadniczej :

„3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.”

Zadania realizowane przez Polski Związek Łowiecki wypełniają konstytucyjną przesłankę ustanowioną w art. 31 ust. 3 Konstytucji, bowiem łowiectwo jest przede wszystkim elementem ochrony środowiska. Dla przykładu: Żubr, Bóbr europejski, Sokół wędrowny, Łoś, Głuszc, cietrzew, ryś, wilk, wydra,

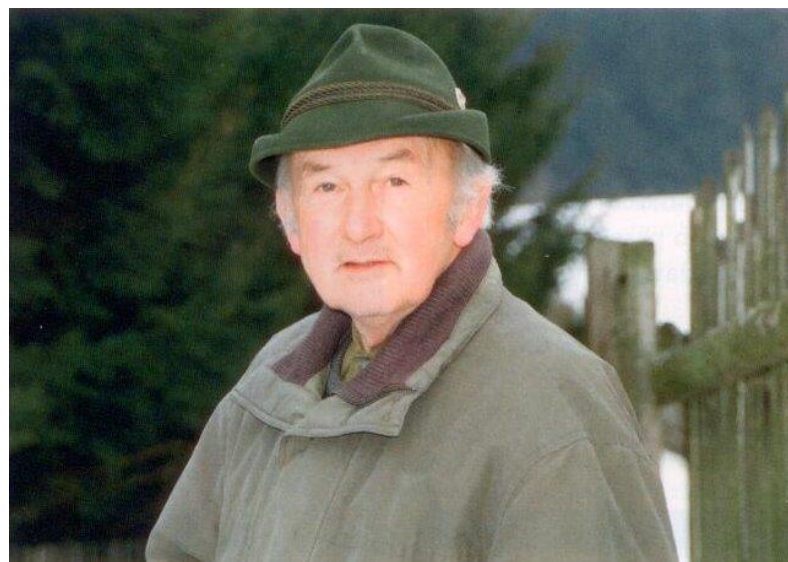
Jedna organizacja łowiecka

- łatwiejszy nadzór państwa w zakresie gospodarowania mieniem należącym do Skarbu Państwa,
- koszty prowadzenia gospodarki łowieckiej, w tym odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzęta, należące do Skarbu Państwa,
- porządek organizacyjny,
- większy wpływ tej organizacji na łowiectwo w Polsce
- przeniesienie znacznej odpowiedzialności za ochronę środowiska i gospodarkę łowiecką na pozarządową ogromną organizację społeczną (PZŁ) jest wartością zgodną z kierunkiem rozwoju europejskich społeczeństw idących wyraźnie w stronę samorządności lokalnej czy środowiskowej, w ramach wspólnego projektu jakim jest Państwo czy Europa.

Powstanie kilku organizacji łowieckich

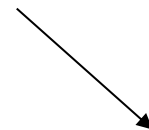
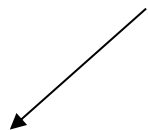
„My to doskonale wiemy, że tylko razem, reprezentowani przez 1 Związek łowiecki jesteśmy silni, jesteśmy godnym partnerem do rozmów z państwem, możemy mieć dobre miejsce na arenie międzynarodowej. Popatrz na Słowację – nie mieli kilka lat jednego Związku i znów go utworzyli. Myślący człowiek wie, o czym mówię, a reszta..., głupców i tak nie przekonasz!”

– Zdenek Ther, czeski myśliwy z Wielkich Pietrowic

Postulaty „reformatorów” łowiectwa

**Koła powinny
płacić wysokie
kary za
niewykonanie
planów odstrzału**

**Przetargi na obwody
łowieckie**

**Wydzierżawianie
obwodów innym
podmiotom nie
tylko kołom
łowieckim**

Wysokie kary za niewykonanie planów płacone przez koła

- Inwentaryzacja jest obarczona błędem szacunkowym nawet do 20%
- Niewykonanie planu pozyskania może wiązać się z szeregiem innych czynników, np.: złe warunki klimatyczne, srogie zimy, zakazy administracyjne jak np. w przypadku ASF.
- Rozwiązanie istniejące w ustawie Prawo łowieckie, ale tylko do przypadków usprawiedliwionego niewykonania planu, co ma sens.

Przetargi na obwody łowieckie

- Przetargi to rozwiązanie dla najzamożniejszych
- Automatyczny wzrost opłat za obwody i tym samym zwiększenie kosztów polowania,
- Eksploatacja najlepszych łowisk a nie gospodarowanie łowieckie
- Brak chętnych na najślabsze obwody
- Zmniejszenie udziału polskich myśliwych w wykonywaniu polowania – niekonkurencyjność z ofertami myśliwych z innych krajów UE.
- W Czechach 30% dzierzawionych obwodów jest dzierzawione przez osoby prywatne.

Przykład z Litwy: Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych zrzekła się jednego obwodu łowieckiego o powierzchni 1000 ha. Pewien biznesmen zaproponował za ten teren pół miliona litów (ok. 600 tys. zł) opłaty rocznej. Polował intensywnie przez 12 miesięcy, wystrzelał wszystko, a później ogłosił bankructwo.

Pamiętajmy: Myśliwi nie tylko polują, ale też chronią przyrodę!!!

Wydzierżawianie obwodów różnym podmiotom

- Będzie to musiało oznaczać dopuszczenie jako podmioty wydzierżawiające myśliwych z innych krajów UE – takiej konkurencji po urynkowaniu cen dzierżawy obwodów łowieckich polscy myśliwi nie wytrzymają.
- 1 maja 2016 r. wygaśnie swoiste embargo na zakup ziemi w Polsce przez obcokrajowców.
- Związanie prawa do polowania z własnością gruntu w powiązaniu z realizacją tego postulatu będzie oznaczało prawo do polowania w Polsce w rękach cudzoziemców na dużym obszarze Polski. *„Oficjalnie w ciągu 10 lat MSWiA (do 2011 r.) wydało zezwolenia na zakup przez obcokrajowców około 50 tys. ha ziemi rolnej, ale te statystyki są mocno zaniżone”* - mówi Bartosz Jankowski z Banku Ziemi.

Postulaty „reformatorów” łowiectwa

**Drastyczny
wzrost czynszów
dzierżawnych na
wzór np. Niemiec**

**Związanie prawa do
polowania z
własnością gruntu**

**Zmniejszenie
maksymalnej
powierzchni
obwodów
łowieckich np. do
1000 ha lub nawet
100 ha**

Wzrost czynszów jak w Niemczech

- Najniższa kwota z ogłoszenia 10Euro/1ha (obwód tylko z sarną i przechodnim dzikiem),
- Najwyższa kwota z ogłoszenia 150 Euro/1ha (obwód o szczególnie wysokim stanie zwierzyny grubej, z budynkami gospodarskimi do użytku myśliwych)
- Przeciętna cena z ogłoszenia za 1 ha obwodu wynosi 20-30 Euro/1 ha

Obwód standardowy (las/pole proporcja 40 do 60%) bez jelenia ca 15-20 Euro/1 ha na rok

- Z jeleniem przechodnim ca 20-30 Euro/1 ha
- Z jeleniem przebywającym cały rok w obwodzie ca 30-50 Euro/1ha.

Przykładowy słaby obwód leśny:

- 165 ha: 100 ha las, 65 ha pole; w planie pozyskania 14 saren i dzik przechodni- 1600 Euro za rok dzierżawy

Obwód w systemie niemieckim o powierzchni 5000 ha kosztowałby koło łowieckie w Polsce ok. 630 000 zł, co przy kole liczącym 40 członków wynosiłoby 15 750 zł na jednego myśliwego.

Związanie prawa do polowania z własnością gruntu

- Oddzielenie tych dwóch kwestii jest tak samo uzasadnione jak oddzielenie własności gruntu od pożytku z kopalin znajdujących się pod jej powierzchnią, od prawa do korzystania z powierzchni powietrznej nad tym gruntem,
- Zwierzęta żyją na większej powierzchni i nie mogą być „zamykane” w kręgu jakiegoś kawałka gruntu,
- Na Litwie polujący właściciele ziemscy zaskarżyli do TK status własności zwierzyny i przegrali,
- Osoba mająca prawo do polowania (właściciel nieruchomości) nie będzie miał interesu w prowadzeniu racjonalnej gospodarki łowieckiej,
- Związek między prawem do polowania a prawem do gruntu to zaledwie 227 lat, zaś autonomia tych uprawnień to 724 lata.

Związanie prawa do polowania z własnością gruntu

Osiągnięte bardzo dobre wyniki ekonomiczne stwarzają perspektywy dalszego rozwoju zrzeszenia a wybrany model organizacyjny wydaje się optymalny i sprawdzony w obecnej rzeczywistości gospodarczej. Gruntowne "reformy" systemu gwarantującego wysoką efektywność również w przyszłości z pewnością będą kapitałochłonne, przez co w pewnym stopniu zagrażają dotychczasowej wypracowanej przez lata silnej pozycji ekonomicznej Zrzeszenia. Z ekonomicznego punktu widzenia wprowadzenie zmian w dobrze funkcjonującym systemie a więc restrukturyzacja czegoś co jest dobre powinna zostać wsparta gruntowną analizą ekonomiczną. Zebrany materiał liczbowy przekonuje, iż obecny model funkcjonowania łowiectwa w Polsce pozostaje optymalny i trudno będzie zastąpić go rozwiązaniami bardziej efektywnymi.

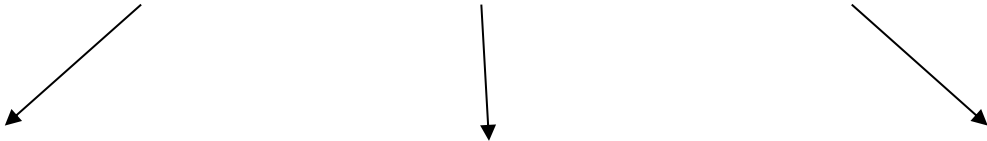

Zmniejszenie powierzchni obwodów

- min. powierzchnia 3000 ha daje podstawę do zarządzania populacjami zwierzyny a w odniesieniu do niektórych gatunków w oparciu o instytucje rejonów hodowlanych.
- obwody 100 ha mogą oznaczać tylko eksploatację zasobów przyrody (zwierzyny) a nie ich gospodarowanie,
- Będzie wiązało się to z utratą dotychczasowych obwodów łowieckich i w dużej mierze utratą osiągniętych wyników zagospodarowania obwodów przez dotychczasowych dzierżawców,
- Na Litwie w latach 2000-2002 wprowadzono rozwiązanie przyjęte pod wpływem zamożnych myśliwych zmniejszając minimalną powierzchnię obwodów do 100 ha. Zwierzynę zdziesiątkowano i szybko reformowano przepisy ustanawiając w końcu 1000 ha z zamiarem dążenia do tych rozwiązań, które mamy w Polsce.

Postulaty „reformatorów” łowiectwa

**Prawo do
polowania jest
prawem własności**

**Likwidacja 39
zarządów
okręgowych PZŁ i
zastąpienie ich 16
zarządami
wojewódzkimi**

**Nadawanie
Statutu PZŁ
przez Ministra
Środowiska**

16 okręgów łowieckich zamiast 39

- na 1 Zarząd Okręgowy przypadało w marcu 2013 r. średnio 2371 myśliwych, przy 16 okręgach jest to liczba 7260 myśliwych a w praktyce liczba ta sięgałaby w niektórych okręgach powyżej 15 tysięcy (Warszawa) lub 12 tysięcy (Poznań).
- Liczba kół w jednym okręgu (Warszawa) – 359 kół, (Poznań) – 254 koła.
- średnia ilość myśliwych działających w kole również wzrosła z 25 do 46 osób w ostatnim 30-leciu,
- Odległość myśliwego do ZO PZŁ zamiast ok. 40 km wyniosłaby ok. 150 km.

Fragment opracowania SGGW: *„Osiągnane bardzo dobre wyniki ekonomiczne stwarzają perspektywy dalszego rozwoju zrzeszenia a wybrany model organizacyjny wydaje się optymalny i sprawdzony w obecnej rzeczywistości gospodarczej. Gruntowne "reformy" systemu gwarantującego wysoką efektywność również w przyszłości z pewnością będą kapitałochłonne, przez co w pewnym stopniu zagrażają dotychczasowej wypracowanej przez lata silnej pozycji ekonomicznej Zrzeszenia. **Zebrany materiał liczbowy przekonuje, iż obecny model funkcjonowania łowiectwa w Polsce pozostaje optymalny i trudno będzie zastąpić go rozwiązaniami bardziej efektywnymi.**”*

Prawo do polowania – własność.

Prawo do polowania w Polsce – to nie własność obywateli !!!
(Wyroki ETPC – inny stan prawny w tych krajach)

Należy także podkreślić, że obywatelowi RP nie przysługuje prawo podmiotowe do wykonywania polowania.

*„Z Konstytucji RP takiego prawa wyprowadzić się nie da. Z żadnego obowiązującego przepisu prawa materialnego nie da się również wyprowadzić obywatelskiego prawa do polowania. Ewentualna argumentacja, że prawo do polowania jest prawem „naturalnym”, byłaby skrajnie niepoważna, a próby wykazywania, że polowanie wchodzi w skład „wolności obywatelskich”, byłyby tak absurdalne, że nie ma powodu, aby się nimi zajmować. **Trzeba zatem stwierdzić stanowczo: w obowiązującym prawie polskim nie ma czegoś takiego, jak publiczne „prawo do polowania”.**”*

(Opinia prawnicza w przedmiocie niekonstytucyjności przepisu art. 33 ust. 6 Prawa łowieckiego, prof. dr hab. Wojciech Radecki, Instytut Nauk Prawnych PAN, Zakład Prawa Ochrony Środowiska we Wrocławiu, niepublikowana).

Nadawanie statutu PZŁ przez Ministra Środowiska

Kiedyś na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1959 roku o hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nadawano statut Zrzeszeniu „Polski Związek Łowiecki”.

- zrzeszenie nie miało wpływu na zapisy zawarte w statucie.
- nie konsultowano projektu statutu ze środowiskiem, nie zwracano się do kół łowieckich o opinię, tak jak to miało miejsce w przypadku statutu obowiązującego.
- stanowi to próbę upolitycznienia organizacji społecznej (w statucie nadawanym przez Państwo był np. zapis: „ *przy wyborach do władz Zrzeszenia należy dążyć do tego, by skład socjalny władz odpowiadał składowi socjalnemu Zrzeszenia*”.) i obsady personalnej w organizacji pozarządowej z klucza partyjnego.
- odpolitycznienie administracji publicznej (służby cywilnej) pokazuje, że jest to fikcja,
- Do obecnego statutu liczne uwagi zgłosił Minister Środowiska, który opiniował projekt statutu i na KZD wszystkie te uwagi zostały przyjęte.
- Żadnej organizacji pozarządowej nie jest nadawany Statut.
- Minister Środowiska sprawuje nadzór nad działalnością PZŁ i jest naczelnym organem administracji rządowej w zakresie łowiectwa, ale nie upoważnia to go do ingerencji w sprawy organizacyjne kół łowieckich czy struktur organizacji PZŁ.

Porównanie modeli

	NIEMCY	LITWA	POLSKA
Koszty polowania	Obw. 75-100 ha = ok. 4000 EUR/rok		~85 EUR (roczna składka)
Własność zwierzyny w stanie wolnożyj.	Niczyja	Skarb państwa	Skarb państwa
Wielkość obwodów	Min. 75ha	Min. 1000 ha	Min. 3000 ha
Liczba myśliwych %	~0,4%	~1%	~0,3%
Ilość związków	1 (15 landów) Bawaria nie należy	3	1
Liczba myśliwych w najw. związku	~280 000	~25 000	~119 00
Zgody na polowanie	Wydaje wł. gruntu	Dzierżawca/Zarządc a obwodu	Dzierżawca/Zarządc a obwodu

Polski model łowiectwa w ocenie innych

„(...)dotychczasowy model prawny polskiego łowiectwa oparty na: systemie obwodów łowieckich, zwierzynie łownej będącej własnością Skarbu Państwa, wykonywaniu polowania w oderwaniu od własności gruntu, jako prawie publicznym, wykonywaniu polowania przez członków PZŁ albo za zgodą MŚ, wynagradzaniu szkód powodowanych przez zwierzęta łowne przez podmioty określone w prawie łowieckim, ochronie łowiectwa m.in. przez PSŁ jest rozwiązaniem prawnym sprawdzonym, podlegającym państwowej, resortowej i społecznej kontroli. (...) Jak już zaznaczono taki model powinien obowiązywać, co nie oznacza, iż ustawa jest doskonała i nie należy jej zmieniać.”

– dr Roman Stec

Dr nauk prawnych- adiunkt

Polski model łowiectwa w ocenie innych

„Generalnie polskie łowiectwo ma bardzo dobrą opinię wśród niemieckich myśliwych i mają oni dobrą opinię o polskich myśliwych”

– Andreas Leppmann, prezes DJV (Niemiecki Związek Łowiecki)

Polski model łowiectwa w ocenie innych

„Są w Europie różne modele łowiectwa i każdy kraj powinien dostosować sposób zarządzania łowiectwem do swoich warunków lokalnych. Jednakże wydaje się, że polski model łowiectwa czerpie najlepsze elementy z różnych modeli europejskich.”

*– Angus Middleton,
Sekretarz Generalny Federacji
Związków Łowieckich UE*

Dziękuję za uwagę

